

De Minister van Justitie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Den Haag, 29 oktober 2001

Geachte heer Korthals,

In het Publicatieblad van de EG d.d. 7 augustus 2001, nummer L212 is de *richtlijn betreffende de minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanningen van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen (2001/55/EG)* gepubliceerd. Deze richtlijn is, blijkens de datering, op 20 juli 2001 vastgesteld. Hierbij wil ik onder uw aandacht brengen dat dit is geschied zonder de formele instemming van de Eerste Kamer. De ontwerp-richtlijn stond als B-punt geagendeerd voor de JBZ-Raad van 28 en 29 mei 2001. In de geannoteerde agenda werd aangegeven dat het voorzitterschap streefde naar het bereiken van een politiek akkoord. Het document dat werd bijgevoegd betrof een ontwerp-tekst die nog volop in discussie was. Op voorstel van de bijzondere commissie voor de JBZ-Raad heeft de Eerste Kamer in de plenaire vergadering van dinsdag 22 mei 2001 t.a.v. deze ontwerp-richtlijn vastgesteld dat de lopende bespreking en de definitieve tekst afgewacht zouden worden. In het verslag van de JBZ-raad werd voor wat betreft het verloop van de discussie verwezen naar een brief die daags na de JBZ-Raad naar de voorzitter van de vaste commissie voor Justitie van de Tweede Kamer werd gezonden. De definitieve tekst van de richtlijn werd daarbij nog niet aangeboden. Gebleken is dat de definitieve tekst van de richtlijn op 27 juni 2001 aan de voorzitter van de vaste commissie voor Justitie van de Tweede Kamer is aangeboden. De definitieve tekst is echter

niet aangeboden aan de Eerste Kamer, zodat de Eerste Kamer niet in de gelegenheid is geweest zich hierover uit te spreken. De Eerste Kamer betreurt dit ten zeerste. Ik wil u daarom dringend verzoeken te bevorderen dat in de toekomst het wettelijke instemmingsrecht van de Eerste Kamer ten volle uitgeoefend kan worden.

Meer in het algemeen geldt dat de informatievoorziening aan de Eerste Kamer zorgvuldig dient te zijn. In een aan mij geadresseerde brief van 10 oktober jl., waarin documenten m.b.t. de ECOFIN/JBZ-Raad werden aangeboden, werd voor de toelichting verwezen naar een overleg dat “morgen met uw Kamer” zal worden gehouden, terwijl hier blijkbaar werd verwezen naar een overleg dat in de Tweede Kamer zou plaatsvinden. Op deze wijze is de Eerste Kamer niet in de gelegenheid zich op de hoogte te stellen van het Nederlands standpunt.

In een aan mij geadresseerde brief van 25 oktober jl. komt de volgende passage voor: “Tijdens het Algemeen Overleg van 26 september en het Algemeen Overleg van 22 mei jl. zijn er van de zijde van uw Kamer geen inhoudelijke bezwaren tegen het voorstel voor dit kaderbesluit (*gedoeld wordt op het kaderbesluit bestrijding mensenhandel, agendapunt 11*) ingebracht. Bij uitblijven van enig tegenbericht van uw zijde binnen 15 dagen na ontvangst van deze brief, ga ik uit van stilzwijgende instemming en zal ik instemmen met het voorliggende kaderbesluit.”

De gang van zaken rond de totstandkoming van JBZ-regelgeving brengt aan het licht dat ook de mate van binding van een “politiek akkoord” wellicht onduidelijk is. Dit kan het geval zijn wanneer nog enige tijd verstrijkt tussen het verslag uitbrengen van het bereiken van een politiek akkoord en het vaststellen van de definitieve tekst. De Eerste Kamer stelt zich op het standpunt dat formeel pas instemming kan worden verleend of onthouden aan koninkrijk bindende besluiten wanneer de definitieve tekst ter besluitvorming voorligt. De Eerste Kamer acht zich enerzijds geheel vrij tot een eigen afweging te komen, doch is anderzijds terughoudend gezien de actieve rol van de Tweede Kamer in het *scrutiny*-proces.

Graag leg ik u de volgende stelling voor. Naar de mening van de Eerste Kamer ligt het op uw weg actief de mening van de Eerste Kamer te vragen, wanneer u van oordeel zou zijn dat het wenselijk is op voorhand de mening te vernemen t.a.v. de onderhandelingsinzet of de denkbare uitkomst van de onderhandelingen. Dit zou het geval kunnen zijn wanneer u bereid zou zijn tot een vergaande harmonisatiestap en u zich materieel gebonden voelt aan het te verwachten politieke akkoord. Een uitspraak van de Eerste Kamer kan wellicht ook wenselijk zijn kort na het bereiken van een politiek akkoord, wanneer te voorzien valt dat nog enige tijd

zal verstrijken voor de definitieve tekst wordt vastgesteld. Bijvoorbeeld wanneer een deelakkoord is bereikt, maar de onderhandelingen voortgaan of wanneer de raadplegingsprocedure van het Europees Parlement nog afgerond moet worden.

Graag verneem ik of u deze zienswijze kunt delen met de Eerste Kamer.

Een eensluidende brief zond ik heden naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Justitie.

Hoogachtend,

De voorzitter van de Eerste Kamer,

G.J.M. Braks